

Sygn. akt VI Ca 204/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 kwietnia 2016r.

Sąd Okręgowy w Częstochowie VI Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: **SSO Hanna Morejska (spr.)**

Sędzia: **SSO Janina Ignasiak**

Sędzia: **SSO Jolanta Janas**

Protokolant: Agnieszka Bareła

po rozpoznaniu w dniu 20 kwietnia 2016r. w Częstochowie

na rozprawie

sprawy z powództwa A. W. (1)

przeciwko (...) Bankowi (...) S.A. w W. II Oddziałowi w C.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda A. W. (1)

od wyroku Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 29 grudnia 2015r.

sygn. akt I C 1904/15

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1 w ten sposób, że nadaje mu treść: „zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 963,44 złotych (dziewięćset sześćdziesiąt trzy 44/100) wraz z ustawowymi odsetkami 8% od 26 czerwca 2015r. i 7% od 1.01.2016r., oddala powództwo w pozostałej części”;

2. oddala apelację w pozostałej części;

3. nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Częstochowie) kwotę 49 (czterdzieści dziewięć) złotych tytułem opłat sądowych, od których powód był zwolniony.

VICa 204/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 29 grudnia 2015 Sąd Rejonowy w Częstochowie oddalił powództwo A. W. (1) przeciwko (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. II Oddział w C. o zapłatę.

Sąd Rejonowy ustalił i zważył co następuje;

Powód A. W. (1) wniósł o zasądzenie od pozwanego Banku kwoty 1125 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wpływu środków na jego rachunek bankowy oraz zadośćuczynienia w kwocie 1000 złotych twierdząc że pozwany Bank bezprawnie przekazał komornikowi w toku postępowania egzekucyjnego środki wpłacone wprawdzie na jego

konto, jednakże nie na jego rzecz, lecz na rzecz jego niepełnosprawnego syna A. W. (2). Powód posiadał rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy w pozwanym banku. Pismem z dnia 23 września 2014 roku komornik poinformował (...) Bank (...) S.A. o zajęciu rachunku bankowego powoda do kwoty łącznej 912,94 plus dalsze odsetki w wysokości 0,18 dziennie. W piśmie tym zostało wskazane, że prowadzona jest przeciwko powodowi egzekucja w oparciu o wymieniony w piśmie tytuł wykonawczy. Komornik wezwał również pozwanego do tego, aby nie dokonywał wypłat z rachunku powoda bez jego zgody do wysokości zajętej kwoty i przekazywał ją bezzwłocznie na wskazany w piśmie rachunek. W dniu 24 czerwca 2015 roku pozwany wstrzymał powodowi wypłatę środków znajdujących się na jego rachunku, w wysokości 1125 zł, płaconych na rachunek bankowy przez (...) (...) w L. i te środki przekazał na rachunek komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Woli. Środki te następnie otrzymał natychmiast wierzyciel. Pozwany wiedział, że środki pieniężne znajdujące się na rachunku bankowym powoda są w całości środkami ze świadczeń rodzinnych, dodatków rodzinnych i zasiłku pielęgnacyjnego, przekazanymi na rachunek bankowy powoda przez (...) (...) w L., tj. środkami wyłączonymi spod zajęć. W dniu 25 czerwca 2015 roku pozwany realizując zajęcia egzekucyjne przelewał z konta powoda na rachunek wskazany przez komornika kwotę 963,44 zł oraz kwotę 153,95 zł.

Sąd oddalił powództwo z przyczyn następujących.

Powód nie może żądać spornej kwoty w imieniu własnym skoro były to środki jego syna.

Do przyjęcia odpowiedzialności pozwanego Banku konieczne jest wykazanie winy i bezprawności działania zgodnie z art. 415 kc w zw. z art. 892 kpc. Zaś w przypadku skierowania egzekucji do rachunku bankowego dłużnika, przedmiotem zajęcia nie jest gotówka, ale wierzytelność z rachunku bankowego. Bez zgody komornika bank nie może dokonywać wypłat z rachunku do wysokości zajętej wierzytelności. Przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku prawo bankowe nie przewidują, poza art. 54, zwolnienia od zajęcia oraz nie nakładają na banki obowiązku wyjaśniania z komornikiem lub z dłużnikiem czy i jakie środki podlegają egzekucji. Niezasadnym jest żądanie powoda zasądzenia na jego rzecz kwoty 1000 złotych tytułem zadośćuczynienia skoro pozwanemu nie można przypisać bezprawności działania, tym samym nie jest on zobowiązany do zapłaty na rzecz powoda zadośćuczynienia.

Apelację od wyroku w całości złożył w powód zarzucając ogólnie naruszenie przepisów postępowania przez zaniechanie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego i błędne ustalenia stanu faktycznego odnośnie środków wpłaconych przez (...) w L. na sporny rachunek.

Sąd Okręgowy stwierdza że apelacja jest częściowo zasadna z przyczyn następujących.

Na rachunek powoda wpłynęły następujące środki zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 153 złote który z mocy art. 16 ust.2 ustawy o zasiłkach (Dz. U. 2013 .1456) przysługuje niepełnosprawnemu dziecku oraz zasiłek rodzinny wraz z dodatkami i świadczenie pielęgnacyjne w kwocie 963,44 złotych które z mocy art. 4ust.2 , art. 8 i art.13 teź ustawy przysługują powodowi jako ojcu dziecka. Zatem powód ma legitymację procesową wbrew stanowisku Sadu Rejonowego do dochodzenia odszkodowania w tej części.

Strony łączyła umowa rachunku bankowego, z istoty stosunku prawnego opartego na umowie rachunku bankowego wynika że bank musi rozliczyć się z posiadaczem rachunku, dlatego czynności wpływające na saldo tego rachunku mogą być dokonywane za zgodą posiadacza albo na żądanie organu egzekucyjnego. Z mocy art. 833 par.6 kpc nie podlegają egzekucji świadczenia alimentacyjne, świadczenia pieniężne wypłacane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, świadczenia rodzinne, dodatki rodzinne, pielęgnacyjne, porodowe, dla sierot zupełnych, zasiłki dla opiekunów, świadczenia z pomocy społecznej, świadczenia integracyjne oraz świadczenie wychowawcze. W doktrynie przyjmuje się, że ograniczenia przewidziane w art. 832–832 dotyczą także sum niepodlegających egzekucji w myśl powyższych przepisów, a przekazanych na rachunek bankowy dłużnika. (tak T Żyżnowski komentarz Lex 2013) Faktem jest że w przeszłości były zgłaszane wątpliwości czy w sytuacji gdyż celem ochrony świadczeń z art. 833 kpc jest zapewnienie dłużnikowi minimum egzystencji, powyższe nie zachodzi, jeżeli dłużnik świadczenia powtarzające się i mające służyć jego utrzymaniu kumuluje na rachunku bankowym czyli ochronie podlegają tylko należności bieżące a kwoty pobrane, czyli także wpłacone na rachunek bankowy takiej szczególnej ochrony nie posiadają. W tym zakresie powoływano się także na orzeczenie SN w sprawie, III CZP 32/81. Jednakże pogląd ten

uksztaltował się zupełnie innej rzeczywistości społecznej, gospodarczej a także politycznej. Ogół obywateli nie posiadał wówczas rachunków bankowo - rozliczeniowych zaś rachunki oszczędnościowe służyły rzeczywistości zabezpieczeniu i akumulacji kapitału. Zatem wbrew stanowisku Sądu Rejonowego przekazanie środków wymienionych w art. 833 par.6 kpc na rachunek bankowy nie pozbawia ich ochrony przewidzianej w ustawie. Przyjęcie innego poglądu spowodowało by całkowitą fikcją ochrony tych środków w sytuacji gdy około 80 % dorosłych obywateli posiada w kraju rachunki bankowe rozliczeniowe. Zgodnie z art. 889 par.1 kpc zajęcie wierzytelności przenosi uprawnienie posiadacza rachunku na komornika, zatem bank powinien zajętą kwotę przekazywać (bezwłocznie) komornikowi. Jednakże komornik dokonując zajęcia wierzytelności nie ma wiedzy że na rachunku są także środki objęte ochroną. Jednak z drugiej strony zajęcie tych środków jest przez komornika niedopuszczalne i okoliczność taka powinna być przez komornika uwzględniana z urzędu. W takich sytuacjach Sąd Najwyższy w sprawie IICK 375/04 uznał że na banku ciąży w takim wypadku obowiązek powiadomienia organu egzekucyjnego o ustawowej przeszkodzie w wypełnieniu obowiązku ciążącego z mocy art. 889§ 1 pkt1 in fine kpc. Przyjęcie innej wykładni spowodowało by że ochrona wynikająca z art. 833 kpc w sytuacji powszechnego posiadania przez obywateli rachunków rozliczeniowych stała by się fikcją. Dlatego Sąd Okręgowy w pełni przychylił się do cytowanego wyżej poglądu Sądu Najwyższego. Strony łączyła umowa rachunku bankowego, jak wyżej wskazano istotą tej umowy było to że bank musi rozliczyć się z posiadaczem rachunku, dlatego czynności wpływające na saldo tego rachunku mogą być dokonywane za zgodą posiadacza albo na żądanie organu egzekucyjnego. Z mocy art. 355par.2 kpc Bank jako podmiot prowadzący działalność gospodarczą winien działać z należyłą starannością, należyta staranność Banku określana przy uwzględnieniu zawodowego charakteru prowadzonej przez niego działalności gospodarczej uzasadnia zwiększone oczekiwania co do umiejętności, wiedzy, skrupulatności i rzetelności, zapobiegliwości i zdolności przewidywania. Zatem nie budzi wątpliwości że pozwany Bank nie wykonał z należyłą starannością łączącej strony umowy, nie powiadamiając komornika o charakterze zajętych środków na rachunku powoda w chwili ich zajęcia. Z faktu że komornik natychmiast po uzyskaniu informacji od powoda i odnośnie charakteru zajętych środków cofnął ich zajęcie wynika że nie doszło by do szkody, gdyby Bank natychmiast po otrzymaniu pisma o zajęciu dokonał stosownego powiadomienia komornika. Odnośnie roszczenia o zadośćuczynienia to nie jest ono zasadne, gdyż powód nie wykazał jakie dobra osobiste wymienione w art. 23 kc zostały naruszone przez pozwany Bank. Dlatego z mocy art. 386par1 kpc w zw.zart. 385 kc i mając na uwadze art. . 471 kc należało orzec jak w sentencji. Kosztami sądowymi od uwzględnionej części powództwa z mocy art. 100 kpc obciążono pozwanego jako stronę przegrywającą.

Z mocy art. 102 kpc odstąpiono od obciążania powoda kosztami procesu od oddalonej apelacji mając na uwadze jego sytuację materialną i charakter roszczenia.